

EMNERAPPORT

Emnekode: HELSAM302 Emnetittel: Forskningsetikk og vitenskapsteori	Semester: Haust 2025	Institutt: Institutt for global helse og samfunnsmedisin
Emneansvarlig: Caroline Engen	Godkjent i:	

INNLEDNING:

Emnet Forskningsetikk og vitenskapsteori (HELSAM302) er et masteremne på 5 studiepoeng som undervises i høstsemesteret ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen. Emnet inngår i masterprogrammet i helse og samfunn, og studentgruppen består primært av studenter med helsefaglig bakgrunn.

Struktur

- Emnet gjennomføres i løpet av 3 uker i 1 semester og er organisert rundt undervisning, gruppearbeid og selvstudium. Deltakelse i gruppearbeid og muntlig gruppepresentasjon er obligatorisk. Vurderingen består av en skriftlig oppgave i form av essay (individuelt eller i gruppe), kombinert med et individuelt refleksjonsnotat. Emnet vurderes med gradert karakterskala fra A til F.

Pedagogikk

- Undervisningen er basert på studentaktive arbeids- og undervisningsformer og kombinerer forelesninger, gruppearbeid, selvstudium samt en. muntlige gruppepresentasjon. Det legges vekt på aktiv deltakelse.

Innhold

- Emnet har som mål å gi fagrelevant opplæring i vitenskapsteori og forskningsetikk, med særlig vekt på vitenskapelig tenkemåte, grunnlagsproblemer og forskningsmessige tilnærminger med relevans for ulike helsefag.
- Læringsutbyttet omfatter kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Studentene skal blant annet kunne redegjøre for sentrale vitenskapsteoretiske og metodologiske tradisjoner, grunnleggende vitenskapsteoretiske og metodologiske verktøy samt relevante forskningsetiske prinsipper og retningslinjer. Videre skal studentene kunne analysere og diskutere kunnskapsteoretiske problemstillinger knyttet til eget fagområde, reflektere over kunnskapsproduksjon i eget praksisfelt, vurdere vitenskapsteoretiske og metodologiske perspektiver i fagartikler og utøve forskningsetisk skjønn i møte med konkret forskningsarbeid.

STATISTIKK:

Mengde vurderingsmeldte studenter:	Mengde studenter møtt til eksamen:					
	H23 10					
	• H24 14					
	• H25 13					
Karakterfordeling ->: Eller ->:	A:	B:	C:	D:	E:	F:
	Bestått: H23 10/10			Ikke bestått:		
	• H24 12/14, Konte 2/2					
	• H25 13/13					

SAMMENDRAG AV STUDENTENE SIN EMNEEVALUERING (hovedpunkt):

Emneevalueringen er basert på skriftlige tilbakemeldinger via Skjemaker samt muntlig tilbakemeldingssesjon gjennomført siste undervisningstime.

Struktur

- Studentene gir gjennomgående uttrykk for at emnets struktur støtter læring, særlig gjennom sammenhengen mellom forelesninger, gruppearbeid og vurderingsform. Samtidig peker flere på sårbarhet knyttet til lavt oppmøte i en liten studentgruppe, noe som kan redusere læringsutbyttet både faglig og sosialt. Det etterlyses tydeligere forpliktelse til oppmøte, og enkelte foreslår at undervisningen i større grad bør være obligatorisk for å sikre kontinuitet og felles progresjon. Noen studenter uttrykker også ønske om et noe lengre emne for å få bedre tid til å bli kjent med fagstoffet.

Pedagogikk

- Den studentaktive undervisningsformen får svært gode tilbakemeldinger. Studentene beskriver undervisningen som engasjerende, interaktiv og preget av åpne og trygge diskusjoner. Foreleserens aktive bruk av spørsmål, refleksjon og kritisk utfordring av faglige påstander trekkes frem som særlig læringsfremmende. Samtidig peker enkelte på at terskelen for å ta ordet i plenum kan være høy, særlig tidlig i kurset, og foreslår flere korte diskusjoner i mindre grupper som inngang til plenumsdiskusjon. Betydningen av et trygt diskusjonsklima understrekes gjentatte ganger.

Innhold

- Studentene opplever innholdet som faglig relevant, lærerikt og utfordrende. Flere fremhever at emnet har gitt dem nye måter å tenke kritisk om eget fagfelt, forskningspraksis og etiske problemstillinger. Samtidig beskrives fagstoffet som krevende, særlig for studenter uten tidligere erfaring med vitenskapsteori og forskningsetikk. Ukjente begreper og høy begreps tetthet kan tidvis gjøre det vanskelig å følge undervisningen, og enkelte etterlyser tydeligere begrepsavklaringer og mer støttende materiale. Studentene rapporterer likevel gjennomgående god måloppnåelse og opplever at de har utviklet både faglig forståelse og refleksjonsevne.

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:

Evalueringen er basert på gjennomgang av eksamensbesvarelser og refleksjonsnotatene samt erfaringer fra undervisning og gruppearbeid.

Struktur

- Emnets struktur gir i hovedsak gode rammer for læring, men undervisningen er svært kondensert. Dette kan vanskeliggjøre repetisjon, integrasjon og faglig modning over tid. I eksamensarbeidet ser man at mange studenter søker faste teoretiske rammer fremfor å anvende vitenskapsteoretiske perspektiver analytisk. Dette peker på behov for tydeligere progresjon og mer rom for bearbeiding av stoffet. Det vurderes som hensiktsmessig å utforske samundervisning med HELVIT300, der studenter med ulik faglig bakgrunn kan bidra til bredere perspektiver og styrket refleksjon.

Pedagogikk

- Den studentaktive undervisningsformen fungerer faglig godt, men er krevende i en liten studentpopulasjon der undervisningen ikke er obligatorisk. Variasjon i oppmøte påvirker dynamikk, kontinuitet og muligheten for bred deltakelse i diskusjoner, og gjør studentaktive arbeidsformer mer sårbare.

Innhold

- Eksamensbesvarelsene viser en tendens til gjengivelse fremfor selvstendig anvendelse av vitenskapsteoretiske ressurser, med overvekt av klassiske kunnskapsteoretiske posisjoner. Dette indikerer behov for tydeligere veiledning i bruk av vitenskapsteori som analytisk verktøy, særlig i møte med samtidige og praksisnære problemstillinger.

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

Struktur

- Utforske muligheter for samundervisning med HELVIT300 for å justere emnets tidsmessige organisering, redusere graden av kondensering og gi bedre rom for repetisjon, integrasjon og faglig modning, samt for å styrke faglig bredde, perspektivmangfold og læring på tvers av studentgrupper.

Pedagogikk

- Tilpasse studentaktive undervisningsformer bedre til en liten studentgruppe og varierende oppmøte, og vurdere tiltak som kan styrke forpliktelse til deltakelse og sikre mer stabile læringsfellesskap.

Innhold

- Tydeliggjøre forventninger til analytisk anvendelse av vitenskapsteori i undervisning og vurdering, og styrke koblingen mellom vitenskapsteori, praksisnære problemstillinger og samtidige forsknings- og samfunnsutfordringer.